

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa **D. I. A. M.**, bytom B., P. proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústredie**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava **o starobný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 14. decembra 2010, č. k. 44Sd/12/2010 - 24, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo 14. decembra 2010, č. k. 44Sd/12/2010 - 24, **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 7. júla 2010 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** odporkyni na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom zo 14. decembra 2010, č. k. 44Sd/12/2010 – 24 potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 7. júla 2010, ktorým odporkyňa podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), § 273 ods. 1 a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ nespĺnil podmienku potrebnej doby desiatich rokov dôchodkového poistenia k 3. augustu 2007, to je ku dňu, od ktorého žiadal priznať dávku,

nakoľko a doby zamestnania od 1. augusta 1971 do 31. augusta 1990 a od 1. septembra 1990 do 28. februára 1998 mu boli zhodnotené pre nárok na starobný dôchodok priznaný podľa § 132 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. od 1. marca 1998 Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia. Krajský súd na základe tejto skutočnosti dospel k záveru, že navrhovateľ nezískal potrebnú dobu dôchodkového poistenia pre priznanie dôchodkovej dávky a rozhodnutie odporkyne ako správne potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý namietal že pri priznaní starobného dôchodku mu bola zhodnotená doba od 1. augusta 1971 do 28. februára 1998 na základe mimosúdnej rehabilitácie ako doba fiktívna a nebola mu zhodnotená ako doba civilného zamestnania. Keďže sa jeho starobný dôchodok zmenil podľa § 91 ods. 1 zákona č. 114/1998 Z. z. na výsluhový dôchodok a súbeh výsluhového a pomerného starobného dôchodku sa pripúšťa, je teda toho názoru, že po zhodnutí doby civilného zamestnania od 1. augusta 1971 do 28. februára 1998 by mu mal byť priznaný pomerný starobný dôchodok. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok súdu prvého stupňa ako aj rozhodnutie odporkyne zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, aby súd zaviazal odporkyňu právnym názorom v dôsledku ktorého mu odporkyňa prizná pomerný starobný dôchodok a to i spätne.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že navrhovateľ nesplnil podmienku potrebnej doby desiatich rokov dôchodkového poistenia pre nárok na pomerný starobný dôchodok podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb. a poukázala na zhodnotené doby pre nárok a výšku výsluhového dôchodku, ktoré sa podľa §26a ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. nezapočítavajú do doby zamestnania potrebnej pre nárok na pomerný starobný dôchodok a navrhla rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť.

Z obsahu spisov vrátane administratívneho spisu odporkyne je nesporné, že navrhovateľ je od 1. marca 1998 poberateľom starobného dôchodku priznaného rozhodnutím Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Pre nárok a výšku starobného dôchodku mu bola podľa potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia z 3. augusta

2009 zhodnotená doba služby a zamestnania od 3. augusta 1955 do 31. augusta 1956 (doba vojenskej základnej služby), od 1. septembra 1956 do 31. júla 1971 (doba služby vojaka z povolania), od 1. augusta 1971 do 31. augusta 1990 (mimosúdna rehabilitácia), od 1. septembra 1990 do 28. februára 1998 (doba služby vojaka z povolania).

Od 1. mája 1998 sa starobný dôchodok navrhovateľa podľa § 91 ods. 1 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov považuje za výsluhový dôchodok.

Pred 1. májom 1998 boli podmienky nároku vojakov z povolania na starobný dôchodok upravené v Piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. (§§ 132, 133).

Navrhovateľovi ako vojakovi z povolania bol od 1. marca 1998, teda pred 1. májom 1998 priznaný starobný dôchodok, pričom o priznaní tejto dávky dôchodkového zabezpečenia rozhodol Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, príslušný podľa § 116 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 4 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

Dňom 1. júla 2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“).

Podľa § 125 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. starobné dôchodky profesionálnych vojakov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa od účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané útvarom sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia.

Pokiaľ zákonodarca vo vyššie citovanom ustanovení uviedol, že starobné dôchodky sa za určených podmienok považujú za výsluhové dôchodky podľa zákona č. 328/2002 Z. z., je zrejmé, že tieto starobné dôchodky **sú naďalej starobnými dôchodkami podľa zákona č. 100/1988 Zb.** a za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z. sa iba považujú, najmä na účely ich zvyšovania za dobu trvania služby. Taký záver vyplýva tak z rozdielnych podmienok vzniku nároku na výsluhový dôchodok a nároku na starobný dôchodok, ako aj z rozdielneho spôsobu výpočtu a výšky starobných dôchodkov priznaných podľa § 22 až 24 v spojení s § 132 a 133 zákona č. 100/1988 Zb. a spôsobu výpočtu a výšky výsluhového

dôchodku priznaného podľa § 28 zákona č. 114/1998 Z. z. a podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z. z. Rozlišovanie zákonodarcu medzi výsluhovými dôchodkami priznanými podľa zákona č. 114/1998 Z. z. a zákona č. 328/2002 Z. z. a starobnými dôchodkami, priznanými podľa zákona č. 100/1988 Zb., ktoré *sú za výsluhové dôchodky iba považované*, vyplýva aj zo znenia zákona č. 471/2003 Z. z. o zvýšení výsluhových príspevkov a výsluhových dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov v roku 2003 (§ 1 až 3).

Je nesporné, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok priznaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. Tento starobný dôchodok mu naďalej patrí a podľa zákona č. 114/1998 Z. z. sa považoval za výsluhový dôchodok a podľa zákona č. 328/2002 Z. z. *sa za výsluhový dôchodok naďalej iba považuje*. Výsluhový dôchodok podľa § 26 a nasl. zákona č. 114/1998 Z. z. ani podľa § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z. z. mu priznaný nebol.

Ustanovenie § 26a zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 107/1999 Z. z. upravuje s účinnosťou od 1. júla 1999 podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok profesionálneho vojaka a bolo prijaté v nadväznosti na zákon č. 114/1998 Z. z. o výsluhovom zabezpečení vojakov a od 1. júla 2003 sa týka aj policajtov vzhľadom na zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov. Jeho použitie je možné v prípade, že vojak, resp. policajt mali priznané výsluhové dôchodky podľa zákona č. 114/1998 Z. z., resp. zákona č. 328/2002 Z. z., alebo im nárok na výsluhovú dávku nevznikol. *Nie je možné jeho použitie v prípade vzniku nároku na starobný dôchodok podľa Piatej časti zákona č. 100/1988 Zb.*

Vek 60 rokov potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľ dovŕšil X, a starobný dôchodok mu aj bol priznaný už od 1. marca 1998. Odporkyňa preto pri rozhodovaní o jeho žiadosti o starobný dôchodok v rozhodnutí zo 7. júla 2010 nesprávne aplikovala § 26a zákona č. 100/1988 Zb.

Vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zákona č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na pomerný starobný dôchodok podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb. ako aj vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

V žiadosti z 31. mája 2010 navrhovateľ žiadal o **starobný dôchodok** (o pomerný starobný dôchodok nepožiadaval), ktorý žiadal priznať od 3. augusta 1997.

Žiadosť o zohľadnenie ďalšej doby zamestnania, ktorá nebola zohľadnená pri priznaní starobného dôchodku je možné posúdiť len podľa § 259 ods.1 zákona o sociálnom poistení, t.j. podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

O dávkach dôchodkového zabezpečenia profesionálnych vojakov rozhoduje Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne zo 7. júla 2010 vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto v súlade s § 250j ods. 2 písm. a/ v spojení s § 250l ods. 2 a s § 250ja ods. 4 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní o žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok od 3. augusta 1997 je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 5 O.s.p.) a žiadosť v časti zhodnotenia doby zamestnania od 1. augusta 1971 do 31. augusta 1990 v tzv. civilnom zamestnaní (Chirana P., resp. Poľnohospodárske stavby, n. p. Bratislava, OZ Veľké Kostol'any) postúpi na rozhodnutie príslušnému orgánu v súlade s § 142 ods. 4 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb., t. j. Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo účastníci ich priznanie nenavrhli (§ 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská